

ناگهان شعر

محمد قهرمان

بگذار که سر بر سر دوش تو گذارم
تا چشم گُند کار، برای تو بیارم
چون ابر سفر کرده به دریا و درو دشت
می‌آیم و جز اشک، رهاورد ندارم

خون می‌خورم از درونِ پیر سی به چه‌حالم
جان می‌کنم از هجر و تگویی به چه‌کارم
با نامه و پیغام که بی‌سود و ثمر بود
گفتم که تورا بر سر انصاف بیارم

امید وصالم نشود کاسته از هجر
من نخل خزان دیده مشتاقِ بهارم
خورشید و مه از دور تورا سجده‌کنانند
من سوخته بی‌سروپا در چه‌شمارم؟

غم نیست که غارت کُندم مور و، لیکن
فرست ندهد برق که من دانه بکارم،
گفتم که به پایوس تو جان را برسانم
ترسم نرسی از ره‌و من جان بسپارم

محمد سعید شاد

چنان آشفته‌ام کردی که ابراهیم‌بت‌هارا
به حدی دوست دارم که دنیا دوست‌دنیا را

جهان را با تو تنه‌امی شود چندی تحمل کرد
الهی بی‌تو چشمانم نبیند صبح فردا را

جهان زندان دل‌بازی است، دل‌تنگی به‌من می‌گفت
که ماهی‌ها نمی‌خوانند حتی تنگ دریا را

برایم سیب و آرمش بخر با لحن از میبری
که من امروز بی‌رحمانه «ناظم حکمت»م، سار!!

کسی در چشم‌هایم زیر لب انجیل می‌خواند
و رحمت می‌فرستد مردگان، حتی یهودا را

واکاوی سهم ناچیز ایران از جایزه‌های جهانی ادبیات

با مشخص شدن برنده سریلانکایی جایزه ادبی «بوکر»، در گزارشی تحلیلی از علل ناشناختگی ادبیات معاصر ایران در عرصه بین‌المللی نوشته‌ایم

الیه آرانیان

culture@khorasannews.com

روز گذشته خبر رسید که شاهان کاروناتیلکا، نویسنده اهل سریلانکا جایزه بوکر انگلیسی سال ۲۰۲۲ را از آن خود کرده‌است. زمان این نویسنده «هفت قمر معالی‌اللمیدا» نام‌دار دو باره عکاسی به نام «معالی‌اللمیدا» است که در بحبوحه جنگ داخلی در سال ۱۹۹۰ در خواب می‌میرد. جایزه ادبی بوکر انگلیسی که از سال ۱۹۶۹ میلادی تا کنون برگزار می‌شود، مخصوص همه آثار نوشته‌شده در سراسر جهان به زبان انگلیسی است که در بریتانیا و ایرلند منتشر شده باشند. نویسنده‌های سرشناسی مانند مارگارت اتوود از برندگان این جایزه ادبی بوده‌اند. ششمین اکتبر اسامیل، مصادف با ۱۴ مهر هم جایزه ادبی نوبل، برگزیده‌اش را شناخت. آنی ارنو، نویسنده ۸۲ ساله اهل فرانسه، برگزیده این جایزه بود؛ نویسنده‌ای که انتخابش از همان روز اول تا کنون با انتقادهایی همراه بوده‌است. از جمله آثار او که به فارسی ترجمه شده‌اند، می‌توان به کتاب‌های «جایگاه»، «دختر دیگر» و «یک‌زن» اشاره کرد. به مناسبت اعلام برنده‌های دو جایزه بزرگ جهانی در حوزه ادبیات، سهم ایران از این جایزه‌های جهانی را بررسی کرده‌و به دلایل جهانی نشدن ادبیات معاصر ایران پرداخته‌ایم.

جایزه‌های معتبر جهانی ادبیات کدامند؟

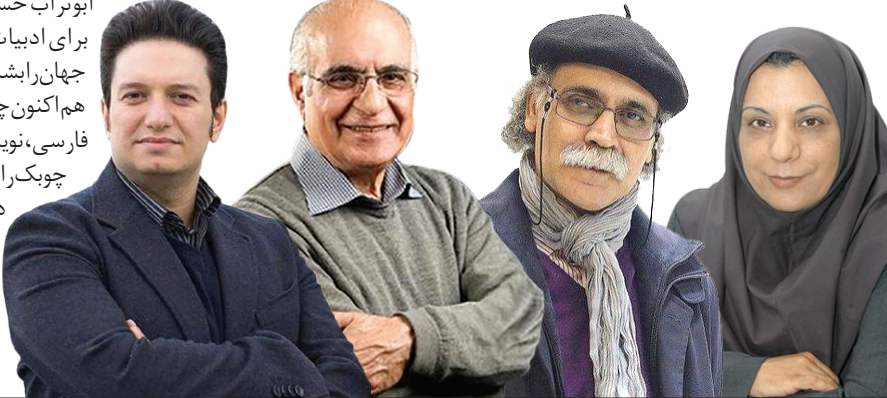
هر ساله مراسم و جایزه‌های متعدد ادبی در دنیا به بررسی آثار ادبی در حوزه‌های شعر و داستان می‌پردازند و برگزیده‌های خود را معرفی می‌کنند. به جز جایزه نوبل ادبیات که از سال ۱۹۰۱ میلادی برگزار می‌شود و خیلی‌ها آن را می‌شناسند، جایزه‌های ادبی جهانی دیگری هم هستند که از اعتبار بالایی برخوردارند. یکی از این جایزه‌ها، جایزه بین‌المللی «بوکر» است که از سال ۲۰۰۵ به جوایز جهانی اضافه شده و مخصوص آثار منتشر شده در انگلستان و ایرلند است. شاخه بین‌الملل این

جایزه هر دو سال یک بار به بهترین نویسنده در جهان که کتابش به انگلیسی ترجمه شده باشد، اهدا می‌شود. جایزه «پولیتزر» از دیگر جایزه‌های جهانی است که در رشته‌های روزنامه‌نگاری، ادبیات و موسیقی اعطا می‌شود. جایزه ادبی «اورنج» هم با موضوع ادبیات داستانی زنان برگزار می‌شود و این جایزه به نویسنده‌هایی از ملیت‌های مختلف اهدا می‌شود که، مانند شان رایه انگلیسی ترجمه کرده باشند. همچنین دو جایزه مهم در شاخه ادبیات کودک و نوجوان، جایزه‌های «استرلینگند گرن» و «هانس کریستین آندرسن» ملقب به نوبل کوچک هستند. در نهایت از دیگر جایزه‌های جهانی ادبیات می‌توان به جایزه ادگار آلن پو، جایزه ادبی سروانتس، جایزه گنکور و جایزه قلم آمریکا اشاره کرد.

حضور نویسنده‌های ایرانی

اگر بخواهیم جایگاه نویسنده‌های معاصر ایرانی در جایزه‌های جهانی ادبیات را بررسی کنیم، باید بگوییم این جایگاه در بیشتر موارد از نامزد شدن برای دریافت جایزه فراتر نرفته‌است. علاوه بر این، سهم نویسندگان ادبیات کودک و نوجوان از جایزه‌های جهانی بیشتر از دیگر نویسنده‌های ایرانی است؛ نویسنده‌های مشهور ایرانی مانند هوشنگ مرادی کرمانی، فرهاد حسن‌زاده و افسانه شعبان‌نژاد که در شاخه ادبیات کودک فعالیت دارند تا کنون به جز نامزد شدن در این جایزه‌ها، به افتخار

دریافت جایزه و برگزیده شدن هم دست پیدا کرده‌اند؛ اتفاقی که در باره نویسندگان ایرانی در حوزه بزرگ سال رخ نداده‌است. در ادامه به بخشی از کارنامه نویسنده‌های معاصر ایرانی در جایزه‌های جهانی اشاره می‌کنیم. سه سال پیش وبسایت آکادمی سوئد که مسئول برگزاری جوایز نوبل ادبیات است، از فهرست نامزدهای نوبل ادبیات در سال ۱۹۶۹ (بعد از ۵۰ سال) رونمایی کرد که در این فهرست ۱۰۰ نفره، نام محمدعلی جمالزاده، پدر داستان‌نویسی ایران هم به عنوان نامزد نویس ادبیات به چشم می‌خورد. در سال ۲۰۲۱ میلادی نیز هیئت داوران جایزه قلم آمریکا فهرست نامزدهای این جایزه را اعلام کرد که در میان اسامی، نام گروس عبدالملکیان و شکوفه آذر، دو شاعر و نویسنده ایرانی دیده می‌شد. همچنین برای اولین بار در تاریخ جایزه بوکر، دولت‌تلاش خود را برای معرفی کتاب «روشنگری درخت گوجه‌سبز» نامزد دریافت جایزه بوکر بین‌المللی شد. آژاده معاونی، نویسنده ایرانی برای نگارش کتاب «مهمانخانه‌ای برای بیوه‌های جوان» در سال ۲۰۱۹ نامزد اولیه رویداد ادبی بیلی جیفورد انگلستان شد. نام نگار جواد، نویسنده ایرانی -فرانسوی هم در میان ۱۰ نامزدهایی جایزه ادبی بین‌المللی دولین ۲۰۲۰ جای گرفت. در سال ۸۷ هم آنتیا امیرضوانی برای کتاب «خون گل‌ها» با موضوع فرش ایرانی برای جایزه ادبی اورنج انگلستان کاندید شد.

از پوستر نخستین رویداد طراحی بسته بندی در قزوین رونمایی شد

قزوین و جمعی از هنرمندان حضور داشتند از پوستر نخستین رویداد طراحی بسته بندی در قزوین رونمایی شد. محمد حسین قاضی مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قزوین در این مراسم عنوان داشت خانه خلاق نقش مهمی در اتصال هنر مند به بخش صنعت و ایجاد چرخه اقتصادی در استان دارد و تلاش می‌کنیم با اجرای طرح‌های خلاقانه به اقتصاد و معیشت هنرمندان کمک کنیم. وی افزود: در کام‌ول در بخش طراحی بسته بندی به دنبال ارتقای کیفی و مهارت افزایی اهالی هنر در سطوح حرفه‌ای هستیم و امیدواریم بتوانیم کمک کنیم تا مشتریان صنعتی درک درستی از هنر گرافیک و طراحی داشته باشند و با ایجاد شناخت به طراحی مناسبی هم برسیم.

قزوین و جمعی از هنرمندان حضور داشتند از پوستر نخستین رویداد طراحی بسته بندی در قزوین رونمایی شد. محمد حسین قاضی مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قزوین در این مراسم عنوان داشت خانه خلاق نقش مهمی در اتصال هنر مند به بخش صنعت و ایجاد چرخه اقتصادی در استان دارد و تلاش می‌کنیم با اجرای طرح‌های خلاقانه به اقتصاد و معیشت هنرمندان کمک کنیم. وی افزود: در کام‌ول در بخش طراحی بسته بندی به دنبال ارتقای کیفی و مهارت افزایی اهالی هنر در سطوح حرفه‌ای هستیم و امیدواریم بتوانیم کمک کنیم تا مشتریان صنعتی درک درستی از هنر گرافیک و طراحی داشته باشند و با ایجاد شناخت به طراحی مناسبی هم برسیم.

در گفتگو با مدیر کل زندان‌های استان سمنان مطهر شد:

آزادی ۴۰ زندانی جرائم غیر عمد توسط ستاد دیه در ۶ ماهه اول ۱۴۰۱

سمنان _حسین باهمدی: امید کهرابی مدیر کل زندانهای استان سمنان از آزادی ۴۰ زندانی جرائم غیر عمد خبر داد، و گفت: این زندانیان با پرداخت دیهی و یا گذشت شایکان آزاد شده‌اند. امید کهرابی مدیر کل زندانهای استان سمنان از آخرین آمار عملکردش ماهه ستاد دیه استان سمنان خبر داد، و گفت: با تلاش و همکاری خوب خیرین و پیگیری ستاد دیه استان بیش از ۴۰ زندانی جرائم غیر عمد در ۶ ماهه نخست سال آزاد شده‌اند. کهرابی با بیان اینکه ۲۷ نفر از محکومین مرد و ۱۳ نفر زن بوده‌است، تصریح کرد: از این میزان ۳۰ نفر به دلیل مشکلات مالی ۸ نفر با پرداخت مهریه و ۱ نفر نیز با پرداخت نفقه آزاد شده‌اند. مدیر کل زندانهای استان سمنان با اشاره به اینکه کل دیهی جرائم غیر عمد در ۶ ماهه اول سال بیش از ۱۶۰ میلیارد ریال بوده‌است، تصریح کرد: این میزان از

فعالیت ۸۰ رشته هنری، ورزشی و علمی در مجتمع امام خمینی ره قم

ماغور فرهنگی بنیاد شهید و اسوار ایثارگران استان قم گفت: ۸۰ رشته مختلف هنری علمی ورزشی در بخش کانون مجتمع فرهنگی امام خمینی(ره) قم فعال است. حجت‌الاسلام غلامرضا ناظمی افزود: بخش کانون مجتمع امام خمینی(ره) در طول سال با جذب هنرجو از جامعه ایثارگر و غیر ایثارگر به ارائه آموزش‌های مختلف در رشته‌های هنری، علمی، ورزشی و فرهنگی مشغول است.

با نزدیک شدن به روزهای سرد مدیر منطقه استان مرکزی از آمادگی این منطقه برای سوخت‌رسانی در فصل زمستان خبر داد

سعید جمشیدی مدیر شرکت ملی بخش فراورده‌های نفتی منطقه استان مرکزی از پایش فرایندهای سوخت‌رسانی برای آمادگی هر چه بیشتر در فصل سرما خبر داد. به گزارش روابط عمومی شرکت ملی بخش فراورده‌های نفتی منطقه استان مرکزی، سعید جمشیدی مدیر شرکت ملی بخش فراورده‌های نفتی منطقه استان مرکزی گفت: باید عملیات سوخت‌رسانی در زمستان سالهای گذشته مورد پایش و بررسی قرار گیرد تا با آمادگی هر چه بیشتر برای سوخت‌رسانی به استقبال زمستان و روزهای سرد سال برویم. مدیر منطقه استان مرکزی افزود: استان مرکزی یکی از استانهای سردسیر کشور است که از هم‌اکنون باید با ایجاد پهنود مستمر در فرایندهای سوخت‌رسانی، تهیه تجهیزات زمستانی، ساماندهی ناوگان حمل و نقل و برنامه‌ریزی‌های دیگر، اقدامات ضروری را در نظر قرار داد تا در شرایط سرما بتوانیم بدون هیچ مشکلی ارائه خدمت نمایم. ایشان به جلسه پایش سه ماهه دوم سال ۱۴۰۱ و شش ماهه دوم سال ۱۴۰۰ نیز اشاره کرد و گفت: این جلسه هفته آینده تشکیل و کلیه فعالیتها به نوبه دوم سال نیز در رشته‌های مختلف فعال است، افزود: مربیان آموزشی از هنرجویان برجسته و از بخش های فنی و حرفه‌ای و صنایع دستی دعوت می‌شود.

بکارگیری نیروهای متخصص بومی راز موفقیت در پروژه‌های گازرسانی است

محمد رضا سمعی مدیرعامل شرکت گاز استان مرکزی گفت: اکنون توانمندی متخصصان داخلی و بومی در حدی است که کلیه مراحل تولید، توزیع و بهره‌برداری از گاز در استان برعهده نیروهای توانمند و متخصص داخلی انجام می‌شود و هیچ‌گونه نیازی به علم و تخصص و مهارت نیروهای خارجی وجود نداشته و این مایه سر بلندی و مباحث ماست. به گزارش روابط عمومی شرکت گاز استان مرکزی سمعی اعلام کرد: مدیریت پروژه‌ها و انجام پروژه‌های داخل استان توسط متخصصان داخلی انجام می‌شود که موجب کاهش هزینه، زمان و افزایش کیفیت انجام گرگرفته و در واقع بومی‌گرایی نیروهای متخصص داخلی راز موفقیت در پروژه‌های گازرسانی بوده‌است. وی افزود: پرسنل خدمت و تلاشگر مجموعه گاز ضمن اینکه از لحاظ علم و دانش و تکنولوژی پیشرفت داشته‌اند، در تکنیکهای پیش رو نیز از عهده

کسب رتبه برتر بسیج برق منطقه‌ای خوزستان در بین شرکت‌های صنعت آب و برق کشور

پایگاه مقاومت بسیج شرکت برق منطقه‌ای خوزستان در بین رده‌های بسیج صنعت آب و برق کشور در سال ۱۴۰۰، رتبه برتر را کسب کرد. بنا به اعلام میتم جعفرزاده مشاور وزیر و فرمانده مرکز مقاومت بسیج وزارت نیرو، بسیج شرکت برق منطقه‌ای خوزستان از لحاظ عملکرد در بین شرکت‌های صنعت آب و برق کشور رتبه برتر را کسب کرد. رتبه‌آرسانی از وزارت نیرو آمده‌است، مطابق بررسی شرکت برق منطقه‌ای خوزستان به عنوان یکی از شرکت‌های برتر در این حوزه معرفی شد. گفتنی است واحد بسیج شرکت برق منطقه‌ای خوزستان در سال گذشته و سال جاری برنامه و اثربخشی و فعالیت عملکرد با برنامه‌ها و مأموریت‌های تکنیکی از حیث کمی و کیفی و نیز به هنگام بودن در مقایسه با سایر قبایل، رشد قابل توجهی در سال ۱۴۰۰ بر خوردار بود و به همین واسطه به مردم در حواله، پیشگام بوده‌است.

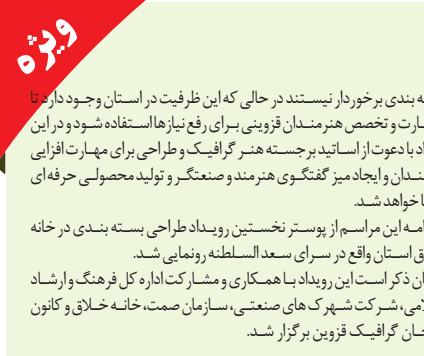
پایگاه مقاومت بسیج شرکت برق منطقه‌ای خوزستان در بین رده‌های بسیج صنعت آب و برق کشور در سال ۱۴۰۰، رتبه برتر را کسب کرد. بنا به اعلام میتم جعفرزاده مشاور وزیر و فرمانده مرکز مقاومت بسیج وزارت نیرو، بسیج شرکت برق منطقه‌ای خوزستان از لحاظ عملکرد در بین شرکت‌های صنعت آب و برق کشور رتبه برتر را کسب کرد. رتبه‌آرسانی از وزارت نیرو آمده‌است، مطابق بررسی شرکت برق منطقه‌ای خوزستان به عنوان یکی از شرکت‌های برتر در این حوزه معرفی شد. گفتنی است واحد بسیج شرکت برق منطقه‌ای خوزستان در سال گذشته و سال جاری برنامه و اثربخشی و فعالیت عملکرد با برنامه‌ها و مأموریت‌های تکنیکی از حیث کمی و کیفی و نیز به هنگام بودن در مقایسه با سایر قبایل، رشد قابل توجهی در سال ۱۴۰۰ بر خوردار بود و به همین واسطه به مردم در حواله، پیشگام بوده‌است.

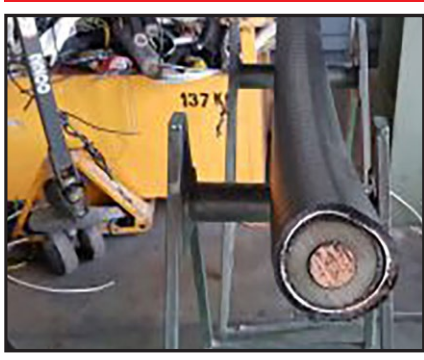
یادداشت شفاهی

مهاجرت و خطر کاهش گویشوران فارسی

دکتر یامان حکمت-تعداد گویشوران یا افرادی که به یک زبان گفت‌وگو می‌کنند، بزرگ‌ترین سرمایه هر زبانی به شمار می‌آید. هم‌اکنون زبان‌های چینی، اسپانیایی، انگلیسی، هندی و عربی بیشترین آمار گویشوران را در جهان دارند؛ اما متأسفانه برخلاف آن چه اعلام می‌شود زبان فارسی از نظر تعداد گویشوران در سطح دنیا شرایط خوبی ندارد و در خوش‌بینانه‌ترین حالت شاید ۱۵۰ میلیون گویشور زبان فارسی در جهان وجود داشته باشد که در مقایسه با چین که بیش از ۹۰۰ میلیون گویشور در جهان دارد، تعداد بسیار کمی است. علاوه بر تعداد کم گویشوران زبان فارسی، آسیب‌های فراوان دیگری این زبان را تهدید می‌کند و به همین دلیل از تعداد گویشورانش روز به روز کاسته می‌شود. در این میان مهاجرت را می‌توان مهم‌ترین عامل آسیب دانست. جتناصفه تعداد زیادی از گویشوران زبان فارسی را مهاجرانی تشکیل می‌دهند که -پس از سفر به کشورهای که زبان‌شان غیر فارسی است- یا کمتر از این زبان استفاده می‌کنند یا به هیچ‌عنوان به زبان مادری خود صحبت نمی‌کنند؛ در نتیجه در نسل‌های بعد مهاجران، زبان فارسی دیگر جایی در مکالمات روزانه‌شان ندارد و به‌صورتی ناباورانه از تعداد گویشوران زبان فارسی کاسته می‌شود. بر اساس تحقیقات بنده و همکارانم روی گویشوران برخی کشورهای فارسی‌زبان، این نتیجه به‌دست آمده‌است که پس از گذشت چند دهه از مهاجرت فارسی‌زبانان، زبان فارسی در زبان کشور مقصد حل شده‌است. همچنین نویسنده‌گانی که به دیگر کشورها مهاجرت کرده‌اند پس از مدتی کتاب‌های خود را به زبان کشورهای مقصد منتشر کرده‌اند و با توجه به موضوعاتی که بیان شد نسل دوم و دیگر نسل‌های مهاجران، دغدغه چندان برای حفظ و توسعه زبان فارسی نداشته‌اند پس ما نمی‌توانیم این افراد را گویشور زبان فارسی بدانیم. سیاست‌گذاران فرهنگی کشور باید به این نکته توجه داشته باشند که هر زبان برای زنده ماندن، نیاز به گویشور دارد و وضعیت زبان فارسی در این زمینه را می‌توان بحرانی اعلام کرد.

مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای خوزستان گفت: احداث خط ارتباط کابلی وزمینی بین دو پست برق فوق توزیع اهواز در راستای ارتقای ایمنی و مبللمان شهر

مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای خوزستان گفت: برای ارتقای ایمنی شهر اهواز و مبللمان شهری، مسیر دو پست برق فوق توزیع فلسطین در کیابارس و گلبرگ در کیان آباد به صورت کابلی (زمینی) احداث خواهد شد. محمود دشت‌بزرگ اظهار کرد: بعد از ۱۷ سال که آخرین مورد کابلی کردن مسیر پست توزیع و بیاض معین در اهواز انجام شد، خط ارتباطی بین دو پست GIS ۲۲۲ کیلوولت در حال احداث فلسطین و گلبرگ نیز به صورت کابلی و زمینی احداث خواهد شد. وی افزود: برای این اقدام قراردادی با ارزش سرمایه‌گذاری حدود ۱۰۰ میلیارد تومان با شرکت سیمکو منعقد شد تا ۱۶ کیلومتر مسیر مورد نیاز این پروژه را آماده و تحویل این شرکت دهد. مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای خوزستان با بیان اینکه کابلی کردن مسیر بین پست‌ها به دلیل قیمت کابل ۱۲ تا ۱۵ برابر خطوط هوایی نیاز به سرمایه‌گذاری دارد، تصریح کرد: با توجه به بافت شهری اهواز، دو پست GIS در حال احداث فلسطین و گلبرگ در کیابارس و کیان آباد در اولویت اولین اقدام کابلی کردن قرار گرفتند که بعد از تحویل کابل از سوی شرکت سیمکو عملیات اجرایی آن آغاز خواهد شد. دشت‌بزرگ بیان کرد: ایجاد خطوط هوایی نیاز به ایجاد حریم و عدم ساخت و ساز در محدوده خطوط دارد که این اقدام در شهرها سخت و مبللمان شهری را نیز منظم می‌کند اما کابلی کردن خطوط ارتباطی پست‌های برق شهری علاوه بر عدم نیاز به حریم به دلیل بر زمینیه بودن، کیفیت انتقال توان، ماندگاری و امنیت بیشتری نیز بر خوردار هستند. وی گفت: با رغم هزینه زیاد، تلاشی می‌شود مسیر برق را در کردن پست‌های جدیدی که در کاتر شهر اهواز در حال احداث هستند، به صورت کابلی باشد. عکس به نام احداث خط ارتباط کابلی و زمینی بین دو پست برق فوق توزیع اهواز در راستای ارتقای ایمنی و مبللمان شهر ارسال گردید